

posamezni živali ne smemo dati. Tudi se ne sme pustiti krompir, da dolgo stoji, ko je kuhan, ker se rad pokvari. Pesu in repo pa lahko dajemo živali tudi surovo, seveda razrezano.

Ste že naročili knjigo: Pripravljanje mlečne hrane — stane samo Din 3.— in se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto 29. avgusta so pripeljali špeharji 42 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 14 do 15, špeh 13—15 Din. Kmetje so pripeljali 10 voz krompirja po 1.50—2, 2 čebule po 3—6, 5 voz zelja po 1—3, 2 kumare po 1—2, 18 sena po 85—100, 16 voz otave po 90—95, 6 voz slame po 50—55 Din. Pšenica 1.75—2, rž 1.50, ječmen 1.25—1.50, oves 1—1.25, koruza 1.50, proso 2.50 do 3, ajda 1.50, fižol 2—2.50, tušeni grah 10 do 12 Din. Kokoš 25—35, piščanci 20—50, raca 16—20, gos 35—45, puran 35—55 Din. Goba 1 do 2, maline 4, grozdje 4—8, hruške 3—5, jabolka 2—4, breskve 8—18 Din. Mleko 2—3, smetana 12—14, slive 2—4, med 12—20.

Mariborski živalski sejem dne 25. 8. 1931. Prignanih je bilo 14 konj, 11 bikov, 279 volov, 354 krav in 8 telet. Skupaj 666 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 4.25 do 6.50 Din, poldebili voli od 3.75 do 4 Din, plemenski voli od 3 do 3.50 Din, bikji za klanje od 4.25 do 4.50 Din, klavne krave debele od 4 do 4.75 Din, plemenske krave od 3 do 3.50 Din, krave za klobasarje od 1.50 do 2.50 Din, mlada živina od 4.50 do 5 Din, teleta od 6 do 7 Din. Prodanih je bilo 390 komadov, od teh za izvoz v Italijo 59 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem je bilo prignanih 228 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči, 5—6 tednov stari 50 do 80, 7—9 tednov 90—120, 3—4 mesece 150—200, 5—7 mesecev 350—400, 8—10 mesecev 440—500, 1 leto 560—700 Din. 1 kg žive teže 7—8, 1 kg mrtve teže 10—11 Din. Prodanih je bilo 175 svinj.

Fr. Ks. Meško:

Njiva.

Ni bilo krme za dva repa. In dolga se je bilo treba rešiti. Težil je oba, Petra in Marijo, ležal jima je na srcih kakor gora. Oddehnila sta si, ko sta se ga iznebila. A zdaj — kako in zakaj ga spet plačevati? Kje je tu pravica? Je li v resnici že umrla in so jo v grob položili? In ali še živi stari Bog? Pa vse to mirno gleda in molči? Kako more?

Pogovarjala sta se z Marijo o tem neverjetnem v nočeh, kadar Peter ni mogel spati, ker ga je napadel kašeljak kakor stekel pes, mu grizel prsi in pljuča, mu življenje iz njih trgal.

Noč za nočjo je postajal pes divjejši. Grizel je z zobmi, trgal s kremplji. A toliko da se je nekoliko utrudil, malo popustil v svoji divjosti in besnosti, je že leglo Petru na prsi drugo breme, težka, boleča skrb: »Kaj bo z njivo?«

»Krivo priseči vendar ne bo upal, saj je kristjan. Tudi veruje, v cerkev hodi, k spovedi.«

Peter je z izmučenim svojim glasom govoril tako, da bi ženo potolažil. Gledal je s skrbjo, kako trpi, kako je bolj in bolj preplašena in potrta. In govoril je tako, da bi potolažil in umiril lastno zbe-

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od 14 do 16 Din, II. vrste od 10 do 12 Din, meso od bikov, krav in telic od 6 do 8 Din, telečje meso I. vrste od 18 do 25 Din, II. vrste od 8 do 12 Din, svinjsko meso sveže od 12 do 24 Din.

*

Dijamant-otročka igrača.

Pred 25 leti je zginil v Newyorku znameniti »Zeleni dijamant«, ki je pripadal zbirki dragocenosti milijarderke družine Gould. Stari Jay Gould, ustanovitelj neverjetno premožne obitelji, ga je kupil proti koncu minulega stoletja v Parizu. Poprej je bil dijamant dolga leta last vojvod Marlborough, je prešel potom dedščine v roke grofov Chamford in je bil slednjič prodan omenjenemu Amerikancu za tedajne čase bajno svoto 3 milijone frankov. Lepega dne je zginil.

Hčerka njujorškega milijarderja je imela dragocenost krog vratu, ko se je peljala v gledališče. Na povratku je spopregla dijamant. Kljub temu, da je bila razpisana visoka nagrada poštemu najditelju, zgubljenega kamna ni bilo na spregled. Pojavil se ni nikjer na trgu, ker bi bil vsakdo postal nanj pozoren radi zelene barve in izrednega brušenja. Zeleni dijamant je veljal za izgubljenega, kakor bi ga bila požrla zemlja. Če bi ga bil tudi kedó v javnosti zamenjal, bi ga bil vsakdo spoznal. Vse je bilo uverjeno, da je bil s ceste pometen z drugimi smetmi in je kje skrit v kupu stare šare.

Pred kratkem je ponudil urar mlademu trgovcu uro. Med razgovorom je videl, kako se je igral trgovčev sinko s stavbenimi kamenčki. Postavil si je stolp in na vrh je položil zeleno bliščoč kamen. Urar je postal pozoren na izreden blesk stekla, vzel ga je v roko in ga opazoval. Zdelo se mu je, da mora biti navidezno steklo dragulj. Povprašal je samega sebe upravičeno, odkod ima otrok kamen, ki mora biti iz-

redno dragocen. S privoljenjem staršev je pustil najdbo preiskati. Že prvi strokovnjak je oznanil javnosti, da je zeleni dijamant najden.

V dobi 25 let je doživela dragocenost marsikaj. Po izgubi so ga bili našli otroci, so se igrali nekaj časa z njim, nato so ga pa zamenjali za otroške znamenitosti, kakor: gumbe, steklene kroglice itd. Že leta je bil v hiši omenjenega trgovca, ker ga je bila prejela žena trgovca kot majhna deklica, in ga hranila radi lesketanja, ne da bi bila slutila, kako premoženje da poseda.

Zeleni dijamant je zopet vrnjen pravemu lastniku. Nagrado za najdbo si je razdelilo 10 družin, katerim je bilo par tisoč dolarjev v znatno pomoč.

*

Dekliški shod v Rajhenburgu.

Poslednji v vrsti letošnjih velikih dekliških shodov je bil v nedeljo, dne 30. avgusta, v Rajhenburgu. Bil je dostojen svojih prednikov. Dekleta so prišla v najobilnejšem številu iz domače župnije in drugih župnij videmske dekanije, pa tudi iz raznih krajev sosednih dekanij to- in onstran Save. Ko so prispele do cerkve, so zaznale za prepoved zborovanja izven cerkve, katero je storilo bilo dovoljeno od treskega načelstva v Rajhenburgu, pa po naročilu banske uprave v Ljubljani prepovedano. Čudom so se čudile naše vrle mladenke, ko so doznale za to prepoved, pa niso dalje razmišljale o vzrokih, marveč so vedrega srca stopile v Marijino svetišče. V prelepi cerkvi Marije Lurške so se čutile kakor doma ter v tem povzdignjenem razpoloženju poslušale govore, kateri so bili namenjeni cilju, ki ga je imel njihov tabor.

Pri rancem cerkvenem opravilu je imel poučen in spodbuden govor ter opravil sveto daritev rajhenburški rojak prečastiti g. kanonik dr. Mirt, ravnatelj dijaškega semenišča. Ob 10. uri je stopil na prižnico g. dr. Hohnjec, predsednik Prosvetne zveze. Kot osnovo svojega govora je po-

gano srce in bi zadušil plašni strah, ki se mu je brez prestanka v srcu oglašal: »A če vendar priseže? Dandanašnji je na svetu vse mogoče.«

Nemir tudi pri Petku, žgoči nemir gladnega pohlepa.

Vest Matije ni kaj posebno pekla. Otopela je že ob neprestanem satanovem prigovarjanju, vso je že oglušila pohlepnost s svojim glasnejšim krikom po njivi. A strah: »Kaj pa, če njive vendar ne dobim? Kaj, če mi plača? Bom li denar oral? Na denarju grude tolkel? Na denarju sejal?« Ta strah ga je begal venomer, mu jemal mir podnevi, mu motil pokojno spanje ponoči.

»Pa bi kupil kje drugje!«

»Bi, ako bi bile njive na prodaj kakor jajca ali vsaj kakor teleta. A kdo jo da zlepa? In katera druga bi mi bila na roko kakor ta? To je vrigel Bog prav meni pred vrata.«

Po dolgem nemiru in razmišljanju je sklenil:

»Dohtarja vzamem, advokata. Najboljšega, najzvičnejšega v mestu. Bo že naredil, da/bo vse v redu.«

Res se je napravil in je šel v mesto k odvetniku, o katerem je že večkrat slišal, da je med vsemi prevejanci najbolj prevejan. Seveda tudi najbolj denarja gladen, zato najdražji.

A naj bo! — Matija je bil za trdno odločen, da ne odneha.

Spored žvinozrejske razstave je obsegal sledeče tri točke: Ob devetih prihod živine, ob desetih prihod častnih gostov, ob dvanaajstih skupno kosilo.

Težko tolmačenje. — Krčmar: »Kaj želi gospod jesti?« Anglež: »Rad bi ... rad bi ... se ne spominjam več imena ... Slišite, kako imenujete petelinovo soprago?« »To je kokoš!« »Well! In njeno dete?« »Pišče.« »Jest! In pišče, preden je pišče?« »Jajce.« »All right! to je pravo. Prinesi mi dve!«

Izdalo jo je. Ko se je odpravil oče Kožuhar zjutraj v cerkev, je zapazil, da ni dežnika na starem mestu v kolu. »Mislim, da je vzel vaš

vzel Gospodov opomin v nedeljskem evangeliju: »Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice«, s katerim je označen temeljni življenjski program za človeštvo in posamez. človeka. Na tej osnovi je razvijal program naših kršč. prosv. in vzgojnih organizacij, kateri je v svojih bistvenih točkah zasnovan na temeljnih zakonih božjega kraljestva in njegove pravice. Kdor tem zakonom nasprotuje, ni pravi prijatelj mladine ter ne dela v dobrobit ljudstva. Vzgoja, ki se ozira samo na telo, njegov razvoj in njegovo lepoto, je enostranska in nezadostna, glavno važnost je treba polagati na pouk duha ter vzgojo volje in srca. V tem poglavitnem vzgojnem in prosvetnem področju je odločilne važnosti Marijino čezčenje, ki je najlepši in najkrepkejši vir čistega idealizma, brez katerega pade mladina v brezno materializma, lahkomišelnosti, surovosti, uživanjaželjnosti in razbrzdanosti. Iz očetovske skrbi za mladino in bodočnost Cerkve in narodov vodi sv. Oče Pij XI. vztrajno in nepopustljivo borbo za svobodo krščanske vesti ter krščanske mladinske prosvete in vzgoje. Njegov krasen zgled nam daje pobudo, da se trudimo ohraniti našemu narodu nenadomestljive svetinje krščanske prosvete in vzgoje. Delujoč po teh načelih in stremec za temi svetlimi cilji, delamo tudi, tako smo iskreno preverjeni, za telesni in duševni blagor slovenskega naroda ter za ojačitev in vsestranski napredek jugoslovanske ideje, ki je osnovna ideja naše države in njene upapolne bodočnosti.

Po tem govoru je bila slovesna sv. maša, ki jo je daroval prečastiti g. kanonik Č. a. s. l. Popoldne ob dveh se je spored dekliškega shoda nadaljeval. G. kanonik Č. a. s. l. je kot školijski voditelj Marijinih druž v poljudnih in prirčnih besedah dal mnogoštevilno zbranim krščanskim mladinkam lepe, koristne nauke in spodbudna življenjska navodila. Naj bi se vsa dekleta po njih ravnala! Zadnja točka sporeda se je vršila v Slomškovem domu, in sicer igra »Lurska pastirica«, ki so jo rajhenburške mladenke prav dobro proizvedle ter je napravila najboljši vtis. Dekleta so se razšla na svoje domove z radostno vestjo, da so imela v Rajhenburgu prav lep shod. Svoj namen je ta shod dosegel v popolnem obsegu.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Pevski odsek našega bralnega društva priredi v nedeljo, dne 6. septembra po večernicah v društveni dvorani pevski koncert. Nastopita mešani in moški zbor s 16 pesmimi in z dramatskim prizorom »Snubači«. Zabava bo

prvovrstna. Domačini in sosedge, na gotovo veselo svidenjel!

Cerkveni shod mladeničev pri Svetih Treh kraljih v Slov. goricah. Kljub dežju in blatni poti so prišli fantje k Sv. Benediktu v Slov. goricah iz vseh župnij šentlenartske dekanije: iz St. Lenarta, od Sv. Trojice, iz Negove, od Sv. Antona, Sv. Ane, Sv. Ruperta, St. Jurija, da celo od najsevernejše točke: od Marije Snežne. Posamič in v skupinah, s šopki in znaki in družbenimi svetinjami, navdušeni in slavnostno razpoloženi, da proslavijo v cerkvi 1500letnico cerkvenega zbora v Efezu, zunaj cerkve pa 10letnico vladanja Nj. Vel. kralja. Ob 10. uri se je vsa velika četa krog 400 fantov zgrnila v veličastni podružnici Sv. Treh kraljev. Zbranim mladeničem je pridigal č. g. Marko Kranjc. Službo božjo je ob asistenci č. gg. Bošteleta in Patuca opravil vlč. g. dekanijski upravitelj Gomilšek, med katero je krasno prepeval domač moški zbor. Posebno mogočno je na koncu vžgala mlada srca himna »Povsod Bog«. Po sv. maši je vlč. g. dekanijski upravitelj Gomilšek zbranim sporočil, da je nameravano zborovanje zunaj cerkve oblastveno prepovedano ter je pozval mladeniče, da se polnoštevilno udeležijo popoldanske službe božje. Popoldne so se fantje znova zbrali pri Sv. Treh kraljih k popoldanski pobožnosti. Vlč. g. dekanijski upravitelj Gomilšek je v krasni pridigi fante navduševal za apostolstvo lepega vzgleda, sv. zakramentov, molitve, dobrega tiska in kršč. izobrazbe. S slovesnimi petimi litanijami M. božje se je zaključil lepo uspeli cerkveni shod, ki bo ostal vsem udeležencem v neizbrisnem spominu.

Negova. V nedeljo dne 6. septembra po večernicah vpripori Fantovski odsek prosvetnega društva v Negovi v grajski dvorani igro: »Pravica se je izkazala.« Na sporedu je še poučni govor, deklamacije, petje in tamburanje. Ker je to prvi nastop organizirane katoliške mladine pri Negovi, pridite vsi, ki ste prijatelji katoliške prosvete, domačini, pa tudi sosedge, da boste v pobudo našim fantom za njihovo bodočo delo.

Veržej. Dekliška zveza skupno z Marijino družbo obhaja dne 13. septembra misijonski dan. — Zjutraj sveta maša in sveto obhajilo za misijone. Popoldne po večernicah pa misijonska prireditev

v dvorani Marijanišča z igro »Miriam«. Govori, tako zjutraj v cerkvi, kakor pri popoldanski prireditvi, o misijonih. Pokažite z obilno udeležbo, da razumete željo svetega Očeta in čutite s tistimi nesrečniki, ki še jim ni prisijala luč sv. evangelija.

Poljčane. Prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 6. septembra po večernicah v Župnerjevi dvorani igro »Obrekljivci«. Igra nam ponazoruje, kam pripelje nepremišljena šala obrekljivcev. Pridite in videli boste tudi, kako junak igre Adolf odpušča. — V društveni knjižnici v občinskem domu se izposojujejo knjige vsako nedeljo po večernicah. Sezite pridno po njih in jih prebirajte, jih bo dovolj za celo zimo.

*

Vprašanja in odgovori.

M. J. v št. J.

Ali se sme domača mast prosto prodajati? Ali se sme jabolčnik točiti na drobno?

Odgovor:

Domačo mast od svojih prašičev sme vsak prodati. Ne sme pa masti kupovati in naprej prodajati. Jabolčnik na drobno točiti, je treba prijaviti, potem se sme.

R. H. v P.

Na granici so me po nedolžnem prijeli in eden me je udaril. Čutim bolečine. Kam se naj obrnem?

Odgovor:

Ako so bolečine take, da rabite zdravniško pomoč, dobodite zdravniško spričevalo in potem pa pričte, ki bodo povedale, kdaj ste udarec dobili. Sicer je pa bolje, če pustite.

S. J. v P.

Na graščinskem je pot nad 50 let, graščak pa ima tam napis, da je pod kaznijo prepovedano tam hoditi. Ali sme prepovedati? — Kje je v Jugoslaviji homeopatična lekarna?

Odgovor:

Pot je lahko 100 let, če je bilo stalno zabranjeno, je bilo zabranjeno. Pravica uporabe poti, če je bila nemotena, zastara v 30 letih. — Glede lekarn: V mestnih lekarnah dobite vse. Obrnite se v Mariboru na lekarno »pri Orlu«. Glavni trg.

Ž. M. v R.

Služba organista mi je odpovešana. Pogodbe nimam, ker sem šele tri mesece tu. Kako

dežnik sinoči ženin sestre Katarine,« mu pomaga sedemletna Anica. »Kako moreš to dokazati?« Ko se je vračal sestrin ženin sinoči domov, sem čula med vrati sledeče besede: Samo enega ti bom še ukradel.«

Čvičarska modrost.

Pivec: »Bi še enega, ali ne bi? Glava pravi ne, trebuh pa pravi: še! Glava je bolj pametna kot trebuh. Kdor je pameten, pa odneha: Micka, še enega!«

Učitelj: »Torej poslušaj, Tonček! Če imaš pred seboj vzhod, na levici sever in na desni strani jug, kaj imaš zadaj?« Tonček (sramežljivo): »Raztrgane hlače, gospod učitelj!«

»In če gre bajta, naj gre! Kaj pa hočem z njo, če ni njive pri nji? Sten ne morem jesti. Pa se naj mučim vse dni do smrti z delom pri tujih ljudeh, nikoli ne na svojem?«

Silno prijazno ga je sprejel odvetnik. Pazno je poslušal njegovo zgodbo. Na dolgo in na široko je razkladal Matija vso stvar. Ni pozabil povedati, kako srčno rad bi živel v miru božjem. Nekajkrat je odločno poudaril svojo poštenost in kako dobrega srca je. Vmes je vpletel nekaj bridkih opomb o Korenovi nevhvaležnosti. Cisto naposled je omenil, tako po vrhu in mimogrede in kakor bi rad sosedu navzlic temu, da je nevreden, skazal veliko dobroto in mu dal izdatno miloščino: »Če ne more plačati, bi vzel namesto denarja tudi njivo. Leži meni res zelo prilično. Celo pridejal bi še kak desetak. Vem, kako potrebni so pri Korenovih.«

Ne ve prav, se mu je li samo zdelo, ali je bila istina, da je tedaj zaigral odvetniku čez usta lahen, bežen smehljaj.

»Bomo že naredili, da boste zadovoljni, dragi moj. A položiti morate sto kron. Kadar pravdo dobite, bo šlo tako iz Korenovega. Dobite pa jo gotovo. Pravica je očitno na vaši strani.«

Matija je segel v žep.

»Položim. A gospod dohtar morajo zagotovo tako narediti, da dobim njivo. Denarja ne morem ie-

sti«, je dejal trdo, ko je jemal denar iz umazane denarnice.

Mislil si je: »Zdaj je najlepša prilika, da naravnost povem. Bog ve, ali bo še taka?«

IV.

»Sakrament, to je dohtar! Še Boga bi iztožil in izlagal iz nebes!«

Tako je razmišljal Matija že v sodnijski sobi in zdaj spet, ko sta šla z odvetnikom od obravnave.

Hotel se je potolaziti in umiriti s to mishijo. Kakor Judje Pilatu, je hotel ves greh naprtiti zagovorniku. A lisjak mu je moral videti v srce. Zato mu je pri slovesu korenito zmešal vse take nelepe naklepe. Ko ga je Matija iskreno zahvaljeval, da se je tako postavil zanj in za njegovo pravico, mu je odvrnil smehljaje: »Govoril sem resnico, kakor ste mi jo vi povedali. Tako sva morala zmagati, ker je bila pravica na najini strani.« A tista hudomušna zasmehljivost v besedah in očeh zagovornikovih je Matijo kar po glavi udarjala. Saj je vse razločno govorilo: »Prijatelj, dobro vem, da si me nalagal. Zato sem lagal tudi jaz. Odgovornost nosiš ti, jaz si umijem roke v nedolžnosti.«

Neprijetno ga je zadelo to. A huje ga je vznemirjala skrb za njivo. Zato je poprosil advokata še enkrat, naj zagotovo poskrbi, da bo njiva na prodaj.